

Етимологія термінів на позначення основних понять реабілітації у французькій та українській мовах

Актуальність роботи зумовлена факторами, котрі безпосередньо впливають на розвиток термінології реабілітації – швидкою еволюцією її засобів та методів, розробкою щораз сучасніших протезів й ортезів, реабілітаційних апаратів і тренажерів. Для ефективної наукової комунікації між українськими та закордонними фахівцями, зокрема з таких країн, як Франція та Канада, які є визнаними лідерами в розвитку реабілітації, постає також проблема відсутності галузевого перекладного словника. Мета роботи – дослідження етимології термінів на позначення основних понять реабілітації у французькій й українській мовах. Для її виконання потрібно відібрати терміни для аналізу, дослідити їх етимологію та розробити періодизацію становлення ключових понять галузі. Матеріал для розвідки взято з етимологічних і тлумачних словників, спеціалізованих сайтів, статей, дисертацій і підручників провідних французьких та українських науковців. Основними методами дослідження були метод вибірки, лексико-семантичного аналізу та історичний. Наукова новизна визначатиметься використанням французьких найновіших лексикографічних праць галузі й залученням результатів досліджень французьких фахівців, які не є доступними в Україні, оскільки немає перекладу їхніх праць українською мовою. Результати проведеного дослідження дають нам підставу стверджувати, що більшість термінів на позначення основних понять реабілітації виникли у XIX та XX ст. Основою для утворення термінів слугувала грецька й латинська мови. Частину термінів створено й запропоновано до вживання фахівцями галузі.

Ключові слова: реабілітація, термін, поняття, етимологія, переклад, французька мова, українська мова.

Постановка наукової проблеми та її значення. Еволюція термінології відбувається паралельно з розвитком науки, адже будь-яке нове поняття обов'язково повинно бути зафіксоване точним словом – терміном. Із кожним роком засоби й методи реабілітації вдосконалюються, розробляються новітні протези та ортези, створюються сучасні реабілітаційні комплекси та тренажери. Відповідно, відбувається процес утворення нових термінів для номінації вищезазначених понять.

Крім цього, на жаль, з огляду на бойові дії, котрі тривають уже два роки на сході нашої держави, перед українськими фахівцями гостро постало питання про комплексну реабілітацію учасників воєнного конфлікту. Для ефективної наукової комунікації між українськими та закордонними фахівцями, зокрема, із таких країн, як Франція й Канада, які є визнаними лідерами в реабілітації, постає також проблема відсутності галузевого перекладного словника. Від максимальної точності перекладу може залежати життя людини. Очевидно, робота над укладанням словника повинна проводитися при тісній співпраці філологів-лексикографів і фахівців із реабілітації.

Названі вище фактори підтверджують потребу досліджень термінології реабілітації у французькій та українській мовах. **Актуальність** роботи зумовлена також тим, що вивчення етимології термінів дає змогу встановити основні способи їх творення, простежити етапи становлення реабілітації, визначити роль та внесок науковців у її розвиток.

Аналіз досліджень проблеми. Питання, котрі стосуються етимології термінів реабілітації, розглянуто в працях як французьких, так і українських науковців. Клод Амоне (Claude Hamonet) разом зі співавторами в статті «Aux origines de la réadaptation» / «Виникнення реабілітації» аналізує терміни «réadaptation» / «реабілітація», «réadaptation fonctionnelle» / «функціональна реабілітація», «rééducation» / 1) «відновлення (утрачених функцій)» 2) «реабілітація» та «handicap» / 1) «неповносправність»; 2) «інвалідність» 3) «вада» [6]. У його одноосібній статті «La douleur et le handicap» / «Біль та інвалідність» увагу сконцентровано також на понятті «handicap» [7]. Жак Моне (Jacques Monet) у своєму дисертаційному дослідженні, яке стосується виникнення й становлення кінезітерапії у Франції, розглядає етимологію термінів «massage» / «масаж», «massothérapie» / «лікувальний масаж», «kinésithérapie» / «кінезітерапія», «cinésiologie» / «кінезіологія», «masso-kinésithérapie» / «лікування масажем у поєднанні з лікувальною фізичною культурою», «rééducation» / 1) «відновлення (втрачених функцій)» 2) «реабілітація», «mécanothérapie» / «механотерапія» [8]. У розвідці англійською мовою «Ling, Branting, Georgii, or Dally: Who was the real father of Kinesiology?» / «Лінг, Брантінг, Георгії чи Далі: Хто був справжнім творцем терміна кінезіологія?» Ролан Ренсон (Roland Renson) досліджує авторську приналежність терміна «кінезіологія» [9]. У статтях Андрія Герцика увагу значною мірою сконцентровано на тлумаченнях назв професій галузі [1; 2]. Автор наголошує на тому, що міжнародним відповідником спеціальності «Фахівець із фізичної реабілітації» потрібно вважати спеціальність «Фізіотерапевт»

(«Фізичний терапевт»), а також на подібності між національним трактуванням терміна «Фізична реабілітація» та інтернаціональним трактуванням терміна «Фізична терапія» [1; 2].

Мета й завдання статті. Мета роботи – дослідження етимології термінів на позначення основних понять реабілітації у французькій та українській мовах. Матеріал для аналізу зібрано з етимологічних і тлумачних словників [4; 5; 10], спеціалізованих сайтів [11; 12], статей [1; 2; 6; 7; 9], дисертацій [8] і підручників [3] провідних французьких та українських науковців. Для її виконання потрібно здійснити огляд літератури за темою роботи, відібрати терміни для аналізу, розробити періодизацію становлення ключових понять реабілітації.

Наукова новизна статті визначатиметься використанням французьких найновіших лексикографічних праць і залученням результатів досліджень французьких фахівців, котрі не є доступними в Україні через відсутність перекладу їхніх праць українською мовою. Потрібно зазначити, що в перспективі результати дослідження можна було б використати для написання історії становлення реабілітації у Франції. Основні методи роботи – вибірка, лексико-семантичний аналіз та історичний.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. До термінів на позначення основних понять реабілітації ми відносимо такі: «réadaptation» / «реабілітація»; «rééducation» / 1) «відновлення (утрачених функцій)»; 2) «реабілітація»; «réinsertion» / 1) «реабілітація»; 2) «реадаптація»; 3) «включення в суспільне та професійне життя»; «médecine physique et de réadaptation» / фактично, відповідає національному трактуванню терміна «фізична реабілітація» або ж інтернаціональному трактуванню «фізична терапія»; «handicap» / 1) «неповносправність»; 2) «кінвалідність»; 3) «вада»; «gymnastique médicale» / «лікувальна фізична культура»; «gymnastique suédoise» / «шведська гімнастика»; «massage suédois» / «шведський масаж»; «massage» / «масаж»; «massothérapie» / «лікувальний масаж»; «kinésithérapie» / «кінезітерапія»; «cinésiologie» / «кінезіологія»; «mécanothérapie» / «механотерапія»; «ergothérapie» / «ерготерапія»; «physiothérapie» / «фізіотерапія»; «orthopédie» / «ортопедія»; «hydrothérapie» / «гідротерапія»; «électrothérapie» / «електротерапія»; «orthophonie» / «ортофонія»; «thalassothérapie» / «таласотерапія»; «psychomotricité» / «психомоторика»; «prothèse» / «протез»; «invalides» / «інвалід»; «infirmes» / «інвалід»; «amputation» / «ампутація»; «corset» / «корсет»; «cane» / «ціпок».

Отже, французький термін «réadaptation» / «реабілітація» вперше з'являється в словнику Le Nouveau Petit Robert у 1897 р., а дієслово «réadapter» / «проводити реабілітацію» у 1899 р. [6]. Термін утворено від латинського дієслова «rehabilitare», що складається з префікса «re» / «знову» й дієслова «habilitare» / «залишатися при чомусь», «постійно займатися чимось». У перекладі з латинської термін «реабілітація» означає «відновлення». Сучасне визначення терміна «реабілітація» таке – «це суспільно необхідне, функціональне й соціально-трудове відновлення хворих та інвалідів, що здійснюється комплексним проведенням медичних, психологічних, педагогічних, професійних, юридичних, державних, суспільних та інших заходів, за допомогою яких можна повернути потерпілих до звичайного життя і праці, відповідно до їхнього статусу» [3, с. 17]. Потрібно розглянути також визначення «реабілітації» з французьких словників. Словник «Dictionnaire du handicap» трактує «réadaptation» відповідно до тлумачення Всесвітньої організації охорони здоров'я: «processus complexe qui a pour but de rétablir la valeur sociale de l'individu» / фактично, «складний процес, який має на меті відновити соціальну роль окремо взятої людини», при цьому уточнюючи: «de manière plus générale, il s'agit d'assurer le passage d'une prise en charge médicale à l'aide et l'accompagnement pour une vie sociale la mieux adaptée et la plus normale possible» / «загалом, ідеться про забезпечення переходу від медичного догляду до допомоги й супроводу в суспільному житті, яке максимально пристосоване до потреб» [10, с. 281]. Словник «Dictionnaire de kinésithérapie et réadaptation» трактує «réadaptation» у кінезітерапії як «réduction des séquelles fonctionnelles d'un accident de santé (suites opératoires, traumatisme, pathologies diverses) dans le but de restaurer les meilleures conditions de vie et, si possible, à réinsérer le sujet dans sa vie socio-professionnelle» / «зменшення функціональних наслідків від проблем зі здоров'ям (наслідки операції, травми, різні патології) з метою відновлення найкращих умов життя та, якщо можливо, уключення людини в суспільне та професійне життя» [5, с. 445]. Як бачимо, основну увагу зосереджено на максимальному відновленні втрачених функцій і поверненні до нормального суспільного й професійного життя в межах можливого. Уперше визначення терміна «реабілітація» дав Франц Йозеф Ріттер фон Бус у 1903 р. у книзі «Система загального догляду за бідними» [3, с. 11]. Термін «rééducation» / «відновлення (утрачених функцій)» у значенні «action de rétablir l'usage normal d'une fonction, d'un membre ou d'un organe» / «дія, спрямована на відновлення нормального використання функції, кінцівки чи органа» зафіксовано в 1900 р. [12]. У 1915 р. виникає словосполучення «rééducation professionnelle» / «професійна перепідготовка (інвалідів)», у 1956 р. фіксуємо словосполучення «rééducation motrice» / «відновлення рухової функції» [12]. Термін «réinsertion» / «включення в суспільне та професійне життя» зафіксовано в 1956 р. у значенні «ensemble

des mesures médico-sociales visant à favoriser le retour dans la société» / «сукупність медичних і соціальних засобів, спрямованих на сприяння поверненню в суспільство» [12]. Французьке словосполучення «médecine physique et de réadaptation», котре фактично відповідає національну тлумаченню терміна «фізична реабілітація», є офіційною назвою медичної дисципліни з 1995 р., відколи воно змінило колишню назву «rééducation et réadaptation fonctionnelles» / «RRF» [5, 10]. Синонімом до «rééducation et réadaptation fonctionnelles» / «RRF» є термін «réhabilitation fonctionnelle». Медична спеціальність «Rééducation et Réadaptation fonctionnelle» створена в 1967 р., а в 1995-му перейменована, як зазначено вище, на «Médecine physique et de réadaptation».

Французький термін «handicap» запозичено з англійської мови – «hand in cap» / французькою «la main dans le chapeau» / українською «рука у капелюсі». Термін офіційно увійшов у французьку мову в 1913 р. [7]. Він походить із XVII ст. Існував своєрідний вид спорту, коли суперники пропонували один одному щось для обміну. Суддя, котрого обирали спільно два партнери, фіксував вартість, яку потрібно було додати, щоб зрівняти ціну речей для обміну. Відповідну суму грошей клали в капелюх (англійською «cap»). У 1827 р. термін почав використовуватись у французькій мові стосовно кінних перегонів: щоб зробити їх більш непередбачуваними, сильним коням прив'язували додатковий вантаж [7]. З'явилося поняття «égalisation des chances» / «вирівнювання шансів». Саме в такому значенні термін «handicap» зафіксовано в словнику Littré у 1877 р. [7]. Із 1950-х років термін увійшов у реабілітацію [7]. У 1957 р. простежуємо його в «текстах закону щодо неповносправних працівників» / «les textes de loi sur les travailleurs handicapés» [7] і закону від 30 червня 1975 року «на користь неповносправних людей» / «en faveur des personnes handicapées» [6, 7]. Українським відповідником терміна «handicap» потрібно вважати: 1) «неповносправність»; 2) «інвалідність»; 3) «вада».

Термін «gymnastique médicale» / «лікувальна гімнастика» / «лікувальна фізична культура» походить із кінця XVIII ст., коли в 1780 р. французький лікар Клеман-Жозеф Тіссо (Clément-Joseph Tissot; 1747–1826) опублікував працю «Медична та хірургічна гімнастика або Дослідження про користь руху або різноманітних вправ для тіла й відпочинку на лікування захворювань» («Gymnastique médicale et chirurgicale ou essai sur l'utilité du mouvement ou des différents exercices du corps et du repos dans la cure des maladies») [8]. Український термін «лікувальна фізична культура» запропонований у 1929 р. Б. Я. Шимшелевичем [3].

XIX ст. відзначилося становленням шведської системи «лікарської гімнастики» Пера Генріка Лінга / Pehr Henrik Ling (1776–1839), який заснував у 1813 р. у Стокгольмі перший у Європі інститут гімнастики і масажу [3, с. 6]. Зазначимо, що саме він розробив також «gymnastique suédoise» / «шведську гімнастику» та «massage suédois» / «шведський масаж». Сам термін «gymnastique» / «гімнастика» походить із грецької мови.

Жак Моне (Jacques Monet) у своїй дисертації [8] пише, що французький термін «massage» офіційно прийнятий із початку XIX ст., коли паралельно також уживалася назва «massement». Він аналізує погляди Жака Естрадера (Jacques Estradere; 1833–1919), Ежена Далі (Eugène Dally; 1833–1887), Жоржа Дюжардена-Бомеца (Georges Dujardin-Beaumetz; 1833–1895) із приводу вживання термінів «massage» / «масаж», «massothérapie» / «лікувальний масаж» та «manipulations thérapeutiques» / «терапевтичні маніпуляції» [8].

Французький термін «kinésithérapie» / «кінезітерапія» уперше зафіксовано в 1847 р. в праці Карла Августа Георгі (Carl August Georgii; 1808–1881) «Kinésithérapie ou traitement des maladies par le mouvement selon la méthode de Ling» / «Кінезітерапія, або лікування захворювань рухом, відповідно до методу Лінга» [8]. Через 10 років, у 1857 р., родиною Далі (Dally), батьком і сином, запропоновано термін «cinésiologie» / «кінезіологія» для того, щоб об'єднати всі знання, які стосуються руху й вправ для тіла [8]. Обидва терміни утворені за допомогою слів грецького походження.

У середині того ж XIX ст. з'являється термін «mécanothérapie» / «механотерапія» для найменування лікування фізичними вправами, виконуваними за допомогою спеціальних апаратів. Уперше апарати для пасивних рухів суглобів створено шведським фізіотерапевтом, одним із засновників механотерапії Йонасом Густавом Вільгельмом Цандером / Jonas Gustav Vilhelm Zander (1835–1920) [3, с. 96].

Французький термін «ergothérapie» / «ерготерапія» / «працетерапія» уперше зафіксовано в 1913 р. [12]. Його утворено також від слів грецького походження. Одним з основоположників працетерапії був французький психіатр Філіпп Пінель (Philippe Pinel; 1745–1826). Він запропонував можливість повернення психічно хворих людей до нормального життя за допомогою виконання певного трудового завдання. На початку XX ст. формується як медична наука «фізіотерапія», у 1905 р. в Льезжі відбувся медичний конгрес фізіотерапевтів [3]. Французький термін «physiothérapie» зафіксовано в 1903 р. [12].

Розглянемо ще декілька прикладів, котрі підтверджують те, що більшість сучасних термінів на позначення основних понять реабілітації вперше зафіксовано в XIX ст. Отже, «hydrothérapie» (1840 р.)

[12] / «гідротерапія»; «électrothérapie» (1857 р.) [12] / «електротерапія»; «orthophonie» (1855 р.) [12] / «ортофонія» [12]; «thalassothérapie» (1865 р.) [12] / «таласотерапія». У ХХ ст. зафіксовано термін «psychomotricité» (1952 р.) [12] / «психомоторика».

Раніше з'явилися такі терміни, як «prothèse» (1695) у значенні «remplacement artificiel d'un organe qui a été enlevé» / «штучна заміна втраченого органа» [12]; «invalidé» (1515) у якості прикметника в значенні «qui n'est pas valable» / «непридатний», а в 1678 р. у якості іменника «soldat qui n'est plus en état de servir ou de travailler» / «солдат, котрий більше не в стані служити або працювати» [12]; «infirmé» (1539 р.) у значенні «faible, physiquement ou moralement» / «фізично або морально слабкий» [12]; «amputation» (1478) у значенні «action d'amputer» / «ампутовати» [12]; «corset» (1239) у значенні «sorte de surcot d'homme» / щось на зразок «верхнього одягу людини», а вже в 1824 р. у значенні «corset orthopédique» / «ортопедичний корсет» [12]; «canne» (1596) зі значенням «bâton léger sur lequel on s'appuie pour marcher» / «легенька палиця, на яку опираються, щоб іти» [12].

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Проведений аналіз дає нам підставу зробити такі висновки:

1. Більшість термінів на позначення основних понять реабілітації виникли в ХІХ–ХХ ст. Це пояснюємо темпами розвитку медицини в цілому. Зазначені терміни стосуються найменувань методів реабілітації, а також пошуку, власне вдалого визначення «функціонального відновлення в максимально можливих межах після порушення чи втрати певної функції організму».

2. Зазвичай, основою для формування термінів слугували грецька та латинська мови. Варто виокремити роль французьких науковців у творенні мови галузі, адже ними запропоновано низку ключових сучасних термінів, серед яких – зокрема, «kinésithérapie» / «кінезітерапія» та «cinésiologie» / «кінезіологія». Додамо також, що французький лікар Ніколя Андрі де Буарегар (Nicolas Andry de Boisregard, 1658–1742) створив термін «orthopédie» / «ортопедія» в 1741 р. на основі двох грецьких слів.

Перспективи подальших досліджень стосуватимуться більш детального аналізу етимології термінів для найменування сучасних тренажерів і реабілітаційних комплексів, роботи над уніфікацією та стандартизацією фахової мови галузі. Потрібно працювати над перекладами матеріалів із реабілітації провідних французьких і канадських науковців, адже їхній досвід та професійні здобутки були б корисними українським фахівцям.

Джерела та література

1. Герцик А. М. До питання тлумачення термінів «фізична реабілітація» та «фахівець з фізичної реабілітації» / А. М. Герцик // Теорія та методика фізичного виховання. – 2010. – № 3. – С. 45–48.
2. Герцик А. М. Фахівець з фізичної реабілітації, чи фізичний терапевт: національне та міжнародне тлумачення назв професій / А. М. Герцик // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 10. – С. 21–24.
3. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник / В. М. Мухін. – 3-тє вид., переробл. та доповн. – К. : Олімп. л-ра, 2009. – 448 с. : ілюстр.
4. Dauzat Albert. Dictionnaire étymologique de la langue française / Albert Dauzat. – Paris : Librairie Larousse, 1938. – 824 p.
5. Dufour Michel. Dictionnaire de kinésithérapie et réadaptation / Michel Dufour, Michel Gedda. – Paris : Maloine, 2007. – 582 p.
6. Hamonet Claude. Aux origines de la réadaptation / Claude Hamonet, Marie de Jouvencel, Joanna Tronina-Petit [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.handicap-schweiz.ch/fra/info/images/docs/readaptation.pdf>
7. Hamonet Claude. La douleur et le handicap [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.institut-servier.com/download/douleur/19.pdf>
8. Monet Jacques. Émergence de la kinésithérapie en France à la fin du XIXème et au début du XXème siècle. Une spécialité médicale impossible. Genèse, acteurs et intérêts de 1880 à 1914 / Jacques Monet // Thèse pour le doctorat en sociologie [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.biusante.parisdescartes.fr/.../pdf/histmed-asclepiades-pdf-monet1.pdf
9. Renson Roland. Ling, Branting, Georgii, or Dally: Who Was the Real Father of Kinesiology? / Roland Renson [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://library.la84.org/SportsLibrary/NASSH_Proceedings/NP2005/np2005zq.pdf
10. Zribi Gérard. Dictionnaire du handicap. 7e édition / Gérard Zribi, Dominique Poupée-Fontaine. – Rennes : Presses de l'EHESP, 2011. – 349 p.
11. [Electronic resource]. – Mode of access : www.cirrie.buffalo.edu
12. [Electronic resource]. – Mode of access : www.cnrtl.fr

Коваль Ростислав. Етимология терминов для обозначения основных понятий реабилитации во французском и украинском языках. Актуальность работы обусловлена факторами, которые непосредственно

влияют на развитие терминологии реабилитации – быстрой эволюцией ее средств и методов, разработкой современных протезов и ортезов, реабилитационных аппаратов и тренажеров. Для эффективной научной коммуникации между украинскими и зарубежными специалистами, в частности из таких стран, как Франция и Канада, которые являются признанными лидерами в развитии реабилитации, возникает также проблема отсутствия отраслевого переводного словаря. Цель работы заключается в исследовании этимологии терминов для обозначения основных понятий реабилитации во французском и украинском языках. Для ее выполнения нужно отобрать термины для анализа, исследовать их этимологию и разработать периодизацию становления ключевых понятий отрасли. Материал для исследования отобран из этимологических и толковых словарей, специализированных сайтов, статей, диссертационных исследований и учебников ведущих французских и украинских ученых. Основными методами исследования были метод выборки, лексико-семантического анализа и исторический. Научная новизна определяется использованием французских новейших словарей отрасли и привлечением результатов исследований ведущих французских специалистов, которые не доступны в Украине, поскольку нет перевода их работ на украинском языке. Результаты проведенного исследования позволяют нам утверждать, что большинство терминов для обозначения основных понятий реабилитации возникли в XIX и XX в. Основа для образования терминов – греческий и латинский языки. Часть терминов создана и предложена специалистами отрасли.

Ключевые слова: реабилитация, термин, понятие, этимология, перевод, французский язык, украинский язык.

Koval Rostyslav. Etymology of Terms which Nominate Basic Concepts of Rehabilitation in the French and Ukrainian Languages. Topicality of the study is due to the fact that work is caused by the factors that directly influence the development of rehabilitation terms. They are rapid evolution of rehabilitation means and techniques, development of more advanced prostheses and orthoses as well as invention of rehabilitation devices and simulators. In order to ensure effective scientific communication between Ukrainian and foreign experts (particularly from the countries such as France and Canada, which are recognized to be the leaders in the development of rehabilitation) the lack of special rehabilitation dictionary should be eliminated. The purpose is to study the etymology of terms that nominate basic concepts of rehabilitation in the French and Ukrainian languages. In order to reach the purpose we firstly need to select the terms for analysis, secondly, to study their etymology and thirdly, to draft the periodization of key words' formation in the field of rehabilitation. Research material has been selected from etymological dictionaries, field-related websites, articles, dissertations and textbooks of French and Ukrainian scientists. The main methods of research are total selection method, lexico-semantic analysis and historical methods. Novelty of the research is determined by using the latest French lexicographical works in rehabilitation field as well as research results of leading French specialists. These works are not available for our scientists because there is no translation of their works from the French language into Ukrainian. The results of the study allow us to state that the majority of terms that nominate basic concepts of rehabilitation emerged in the nineteenth and twentieth centuries. The great role in word-formation of rehabilitation terms belonged to Greek and Latin languages. Some terms were created and offered for the general use by experts in rehabilitation.

Key words: rehabilitation, term, concept, etymology, translation, French language, Ukrainian language.

Стаття надійшла до редколегії
31.03.2016 р.

УДК 811'139

**Коцюк Леся,
Прокіп Лідія**

Корпусно-базоване дослідження терміносистеми хірургії

У статті проаналізовано процедуру дослідження терміносистеми хірургії з допомогою методології корпусної лінгвістики. Здійснено огляд попередніх загальних лінгвістичних досліджень медичної термінології та проведено порівняння лексикографічних продуктів із цього напрямку. Процедура дослідження передбачає вивчення методології корпусної лінгвістики, яка ґрунтується на створенні корпусу, визначенні його характеристик та критеріїв відбору текстів до нього. Значну увагу приділено процедурі підбору хірургічних текстів як основи для корпусу хірургії: ураховано вимоги до репрезентативності, збалансованості та об'єму корпусу. За результатами аналізу корпусу з допомогою програми AntConc сформовано глосарій найбільш уживаних термінів хірургії. Останнім етапом дослідження став розподіл термінів за категоріальними ознаками й створення концептуальної мапи терміносистеми.

© Коцюк Л., Прокіп Л., 2016